MONS. MARIN BARIŠIĆ
Nadbiskup metropolit splitsko-makarski

HOMILIJA

Uznesenje Blažene Djevice Marije

Euharistijsko slavlje – Sinj, 15. kolovoza 2017.

❋

Liturgijska čitanja: Otk 11, 19a; 12, 1-6a.10ab; 1 Kor 15, 20-27a; Lk 1, 39-56

1. *„Veliča duša moja Gospodina,“* kliče Majka Marija u svojoj radosti pohodeći Elizabetin dom! Raduje se životu i klikće Bogu izvoru života. Neplodna Elizabeta obdarena je blagoslovom djeteta. Braćo i sestre, dijeleći Elizabetinu radost, mi Marijina duhovna djeca, hodočasnici zemaljskog puta, danas se s Majkom Marijom radujemo svetkovini njezina Uznesenja u Nebo.

U zajedničkoj radosti i radosti našega zajedništva sve vas srdačno pozdravljam okupljene u svetištu naše Gospe Sinjske. Pozdravljam oca Provincijala, braću franjevce – čuvare Gospina svetišta, gvardijana, župnika, dekana Cetinskog dekanata i sve svećenike u koncelebraciji. Pozdravljam gradonačelnicu grada Sinja, sve predstavnike društvenih vlasti grada, županije i republike: Viteško alkarsko društvo, branitelje, bračne drugove, obitelji i sve vas dragi hodočasnici iz Domovine; Bosne i Hercegovine i drugih sredina.

2. Majka Marija dijeli bračnu i obiteljsku radost novoga života Elizabete i Zaharije. Njezina prisutnost je pomoć u potrebi. Majka, obitelj, novi život duboko su povezani. Blažena Djevica Marija postala je povezana i sa svima nama kada nas je pod križem primila za svoju duhovnu djecu od Onoga koga je sama nosila u svome krilu. Koliko je Majci Mariji stalo do braka, obitelji i novoga života svjedoči nam i njezin pohod Elizabeti i njezina prisutnost na svadbi u Kani Galilejskoj. Majčina prisutnost je u službi radosti i sreće mladenaca s kojima dijeli radost, ali i zabrinutost zbog materijalne neimaštine kao i duhovnog siromaštva. Tolike majke i očevi, djedovi i bake osobno se prepoznaju u Marijinom *„Veliča duša moja Gospodina“*, u radosnom događaju svadbe svoga sina ili svoje kćeri, stupanja u brak, osnivanja obitelji i rođenja života u novom domu.

3. Ljubav i radost naše nebeske Majke obuhvaća sve ljude i sve generacije, u svim fazama našega života. Postala je Majka, član naših obitelji, memorija naše povijesti. Svi naši važniji događaji povezani su s Marijom i Njezinim blagdanima. Obrana Sinja od Osmanlija 15. kolovoza 1715., uz današnji blagdan Velike Gospe; oslobođenje Imotskog od istog osvajača 2. kolovoza 1717., uz blagdan Gospe od Anđela. I zadnja obrana od agresora, Dan pobjede i domovinske zahvalnosti, 5.

kolovoza 1995., vezan je uz blagdan Gospe Snježne. A Gospina krunica, štit naših branitelja, je molitva u kojoj je ispisana sva naša povijest i borba za krst časni i slobodu zlatnu. I mi smo Isusovu i našu Majku poput učenika Ivana uzeli k sebi u svoj dom. I na svadbi nam je bila. Njezin lik trajno je prisutan u našem domu, među tolikim dragim obiteljskim slikama, na najčasnijem mjestu. I danas, stojeći u svetištu pred Njezinim likom, na Njezinom licu, u Njezinu srcu vidimo sebe, svoje bližnje i udaljene. Nikakvo čudo jer Isusova i naša Majka nikada ne napušta i ne odbacuje svoju djecu, pa i onda kada ne idemo dobrim putem. Njezini smo. I ranjena Majčina ljubav ostaje ljubav. Ostaje uz nas u našem domu i onda kada je ne uvažavamo, zaboravljamo i ranjavamo svojim ponašanjem. Ne napušta nas jer u svome Sinu Isusu Kristu prihvatila nas je sa svim našim *radostima i nadama, tjeskobama i žalostima.* Ne stidi se nas, svoje djece, ma kakvi god mi bili. Njezin savez ljubavi s nama jači je od bračnog saveza. Blažena Djevica Marija je doista memorija naše prošlosti, pratiteljica naše sadašnjosti i zagovornica naše budućnosti.

4. No, dome i Domovino naša gdje si? Kakva smo djeca? Može li majka Marija danas u našoj stvarnosti, promatrajući naš dom i Domovinu, radosno kliknuti *„Veliča duša moja Gospodina?“* Ili bolno primjećuje: *„vina nemaju?“* Ovo *„vina nemaju“* ne odnosi se samo na materijalnu oskudicu, nego još više na duhovno siromaštvo. Nedavno smo mogli čuti i pročitati da je pojava rastava u Hrvatskoj u porastu. Kao neslavan slučaj spominje se naš grad Split. Prema podatcima Državnog zavoda za statistiku, a kojeg su prenijeli gotovo svi portali, 2016. godine u Splitu bilo 779 vjenčanja, a je 466 rastava. Zaista, ove brojke nikoga ne mogu ostaviti ravnodušnim. Ni Crkvu ni društvo, ni medije ni kurikularne reforme, ni gospodarstvo ni politiku, ni obrazovanje ni odgoj.

5. Majku Mariju, kao i sve nas, naš dom i Domovinu isto tako zabrinjava napuštanje svoga zavičaja. Uvijek se događalo da su neki odlazili iz svoje domovine zbog materijalne oskudice, trgovine, rada, studija…Poznato nam je da su u onim vremenima mnogi napustili svoj dom i domovinu ne samo zbog ekonomskih razloga, nego i iz političkih progona i želje za slobodom. I Marija je sa svojom obitelji doživjela napuštanje domovine i odlazak u Egipat. Na sreću, vremena represije su iza nas. Očekivali smo da će se mnogi naši iseljenici vratiti i zajedno s nama izgrađivati Lijepu našu u slobodi i blagostanju. No, svjedoci smo da već dugi niz godina dom i Domovinu napuštaju toliki mladi pa i čitave obitelji. Tako smo neki dan u medijima mogli pročitati da je samo u Njemačkoj 441 tisuća Hrvata i ljudi hrvatskog podrijetla, a prosječna dob im je 38 godina. A kolika nam je prosječna dob u Domovini? Umjesto da Hrvatska bude svečana svadbena povorka budućnosti života, sve češće smo nalik na sprovodne povorke. Uostalom zar nam nisu češći sprovodi nego rođenja? I

školske klupe nam to pokazuju. Samo prošle godine u Njemačku je otišlo 55 tisuća ljudi. Doista naša Domovina za kojom su tolike generacije čeznule, a mnogi svoje živote položili, nalazi se u ozbiljnoj krizi između odlaska iz Domovine i napuštanja doma – pojava rastave.

6. Domovina je svetinja, sveta baština. Patrija – patrimonij – očev dar. To se može reći za našu zemaljsku domovinu, kao i za nebesku. Za domovinu, zemaljsku i nebesku, i život se žrtvuje. U Isusu Kristu i po Mariji obje su međusobno povezane. Čudi nas naša gospodarska kriza jer imamo vrijedne radnike, dobre ljude, pametne učenike, nagrađivane inovatore, uspješne sportaše. Prije svega, naši mladi i naše obitelji imaju pravo na budućnost u svojoj Domovini. Skoro smo se pomirili s činjenicom odlaska. Svi to spominjemo kao nešto što nije dobro. Nije dobro tražiti dobro drugdje, a doma ga ne imati. Poznata nam je ona starih Latina: „Ubi bene, ibi patria." (Gdje je dobro, tu je Domovina.) Ono „bene" ne znači samo ekonomsko dobro nego uključuje i bogatstvo duhovnih i moralnih vrednota, dobrote i plemenitosti, ljepote zavičaja, lica i srca. Živimo u vremenu gdje se dobro poistovjećuje sa materijalnim vidom, ali se nadamo da će u cjelovitom dobru i materijalni i duhovni vid biti sve prisutniji u Lijepoj našoj. Nadamo se da će se mnogi od onih koji danas odlaze jednog dana povratiti doma, gdje će biti i dobro i lijepo, jer jedino smo doma doma, a svugdje drugdje samo i uvijek stranci. Domovina nije samo teritorij: ravnice, polja, šume, njive, mora, rijeke, jezera, otoci…već su dom i domovina i: vjera, jezik, identitet, kultura, duhovne i moralne vrijednosti, povijesno pamćenje, jubileji, mir, pravda, solidarnost, praštanje, opće dobro. Dom i domovina danas su prije svega radno mjesto, pristojna primanja, rad i molitva, obitelj i slavlja, suživot i zajedništvo; dom i domovina su među nama invalidi domovinskog rata i toliki branitelji koji su dali svoj život za našu slobodu i budućnost novih naraštaja. Oni koji ovako vide svoju domovinu mogu reći: ni pod cijenu teže ekonomske krize ne napuštam. Ostajem doma. Ostajem se boriti.

7. Braćo i sestre uvijek su nas povezivale u snažno zajedništvo izvanjske opasnosti. Vrijeme je da nas ne dijele već ujedine naše unutarnje poteškoće. Katastrofa je kada nam vatra ugrozi naselja i proguta maslinike. Ali je još opasnije i žalosnije gledati kako neodgovorno izazivamo požare kojima se „spaljuju" mogući zajednički programi općeg dobra. Kada sam na vlasti mislim jedno, ali kada sam u oporbi imam drugu varijantu. Nažalost, politikanski se gleda samo na rejting svoje stranke. „Ja i moja stranka" nije Hrvatska. Hrvatska smo svi zajedno. Potrebno je mudro i razborito prevesti u našu sadašnjost onu izreku: „Moguće je i nemoguće!" Ne možemo sve riješiti odmah i sada. Dogovoreni plan i program za opće dobro

ostvaruje se zajednički i postupno. Važno je imati i vidjeti zajednički cilj. S ciljem pred očima i najsporiji napreduje brže nego oni najbrži bez cilja. Na istom smo brodu. Hodočasnici s ciljem. Bez cilja smo lutalice. U toj povezanosti s ciljem naša zemaljska domovina je prostor hodočašća, znak koji nas upućuje i otvara preko svih granica do punine otvorenosti našega života i svega stvorenoga u uskrsloj dimenziji nebeske domovine.

8. Ali braćo i sestre, u nadi da će doma biti „dobro“, a ljepota je uvijek tu, daleko više od gospodarske krize opasnija je već spomenuta pojava napuštanja doma – tj. raspuštanja doma, a to je rastava braka. Kako je tužno i bolno čuti riječi djeteta koje kaže: tata nas je napustio, ili mama je otišla od nas. Poštovani roditelji, vaša djeca ne žele biti podijeljena i rastrgana između oca i majke, već žele biti zagrljena. Zato nas sve više zabrinjava to da doma, tamo gdje smo postali jedno tijelo i jedna duša, gdje smo najujedinjeniji, dolazi do podjele i rastave. Bračni drugovi jedno drugom okreću leđa, postaju tuđinci. Ljubav prelazi u ravnodušnost, svađu, osvetu, mržnju. Ako je Hrvatska podijeljena u svojoj temeljnoj i nosivoj stanici života i zajedništva – u braku, ne urušava li se u svojem najvažnijem i svetijem dobru - savezu bračne ljubavi? Kad god se dijelimo tamo gdje trebamo biti zajedno, ne sluti na dobro. Tu nije dobro ni kada je ekonomski dobro.

9. Svjesni smo da je brak danas višestruko ugrožen. Egoizam i individualizam su opasne hridi na moru života, na kojima se danas razbija i nasukava svaki oblik zajedništva, a naročito bračno zajedništvo. Nažalost, u braku i obitelji ima pojava nasilja, fizičkog ali i ranjavanja duše. Poteškoća ima. Možda će ih biti i više, ali pitanje je kako se nosimo s poteškoćama. Jedno je sigurno: s Majkom Marijom, čije Uznesenje na Nebo danas slavimo, možemo rasti u veće zajedništvo. Stvoreni smo na sliku Božju, a brak je najizvrsniji znak - sakrament tog zajedništva. Bog je zajedništvo – sloga Oca, Sina i Duha Svetoga. Presveto Trojstvo nije tri „ja“, svako za sebe, nego tri puta „ja“ – svatko u svakome. Bez zajedništva negiramo bit svoga „ja.“ Nitko se ne može ostvariti sam za sebe, bez Drugoga i drugih. Bez zajedništva i solidarnosti, nenormalni smo. Nema nas. Nema ni braka ni obitelji, ni doma ni domovine. Sjećamo se one izjave: pakao – to su drugi, moj bližnji. Kažu da su u paklu jedni drugima okrenuti leđima. Opasnost je da bračni drugovi jedno drugom okrenu leđa, da im brak postane pakao – prokletstvo umjesto blagoslova i raja. Čovjek je osoba, a osoba dolazi od riječi „prosopon“, što znači „prema licu“, okrenutost i zajedništvo licem u lice. Stoga ne čine nam drugi, nego mi sami sebi, svojim egoizmom i individualizmom, stvaramo pakao.

10. Pitamo se je li onih 466 razvedenih u Splitu prošle godine i drugih razvedenih u domovini Hrvatskoj imalo priliku čuti i razmisliti, te pokušalo nemoguće učiniti mogućim – spasiti svoj brak. Koliku su pomoć susreli u svojoj sredini ili su ostali sami, napušteni i bespomoćni. A možda je jedna riječ, jedan obični pohod i pogled mogao dati drugi ishod ovim dramama. A najveću pomoć svim bračnim drugovima u krizi jeste svi vi koji svjedočite radost života u zajedništvu bračne ljubavi. Na sreću nema izgubljenih slučajeva i nemogućih stanja. Pomirenje i praštanje ponovno okreću lice prema licu. S ruba, pa čak i iz ponora pakla bračnih odnosa, ovdje na zemlji moguće je izaći i doživjeti iznenađujući raj bračnog zajedništva. Koliki su supruzi rekli jedno drugom: hvala ti, ti si me spasila, ti si mi blagoslov. Spas je to za njih, za djecu, za dom i domovinu.

11. Braćo i sestre, nije lako pitati oproštenje i oprostiti. Lakše se pomiriti s neprijateljem preko granica, nego s onim s kojim živiš. O pomirenju s neprijateljem će se govoriti i pisati, zabilježit će to čak i tv kamere. Često se tu radi više o oholosti, nego o pravom milosrđu. Međutim, o pomirenju u tvome braku i obitelji nema ništa čime bismo medijski profitirali, nego samo milosrđe bez reklame i ukrasa. Jest teško, ali je čudesno i spasonosno.

12. Majko Marijo, naša Domovina koja je i tvoja, ugrožena je odlascima i napuštanjima doma. Ti koja si se i sama iz tuđine vratila u svoj dom i domovinu prati i pomozi da se povrate toliki naši mladi i obitelji. Čuj molitve bračnih drugova, blagoslovi njihovo bračno i obiteljsko zajedništvo, da mogu biti blagoslov za svoj dom i našu Domovinu. Pomozi nam Majko da zajedno s Tobom mognemo, *zbog silnih djela koja nam učini*, klicati „Veliča duša moja Gospodina.“

Gospe Sinjska, majko i ženo obasjana Suncem, dušo duše našeg doma i Domovine, Isusova i naša Mati, sunce naših stradanja i nadanja, ne prestaj nam sjati. Amen!